

ROZPORZĄDZENIE
MINISTRA EDUKACJI NARODOWEJ ¹⁾

z dnia 2010 r.

w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach

Na podstawie art. 22 ust. 2 pkt 11 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty (Dz. U. z 2004 r. Nr 256, poz. 2572, z późn. zm.²⁾) zarządza się, co następuje:

§ 1. Publiczne przedszkola, szkoły, a także placówki, o których mowa w art. 2 pkt 3, 3a, 5 i 7 ustawy z dnia 7 września 1991 r. o systemie oświaty, zwane dalej „placówkami”, udzielają i organizują uczniom, ich rodzicom oraz nauczycielom pomoc psychologiczno-pedagogiczną na zasadach określonych w rozporządzeniu.

§ 2. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczną organizuje dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki.

¹⁾ Minister Edukacji Narodowej kieruje działem administracji rządowej – oświata i wychowanie, na podstawie § 1 ust. 2 rozporządzenia Prezesa Rady Ministrów z dnia 16 listopada 2007 r. w sprawie szczegółowego zakresu działania Ministra Edukacji Narodowej (Dz. U. Nr 216, poz. 1591).

²⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2004 r. Nr 273, poz. 2703 i Nr 281, poz. 2781, z 2005 r. Nr 17, poz. 141, Nr 94, poz. 788, Nr 122, poz. 1020, Nr 131, poz. 1091, Nr 167, poz. 1400 i Nr 249, poz. 2104, z 2006 r. Nr 144, poz. 1043, Nr 208, poz. 1532 i Nr 227, poz. 1658, z 2007 r. Nr 42, poz. 273, Nr 80, poz. 542, Nr 115, poz. 791, Nr 120, poz. 818, Nr 180, poz. 1280 i Nr 181, poz. 1292, z 2008 r. Nr 70, poz. 416, Nr 145, poz. 917, Nr 216, poz. 1370 i Nr 235, poz. 1618, z 2009 r. Nr 6, poz. 33, Nr 31, poz. 206, Nr 56, poz. 458, Nr 157, poz. 1241 i Nr 219, poz. 1705 oraz z 2010 r. Nr 44, poz. 250 i Nr 54, poz. 320.

2. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna jest udzielana przez nauczycieli i specjalistów.

§ 3. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole lub placówce jest udzielana, w szczególności z inicjatywy:

- 1) ucznia;
- 2) rodziców;
- 3) nauczyciela prowadzącego zajęcia z uczniem;
- 4) specjalisty;
- 5) poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej.

§ 4. Celem pomocy psychologiczno – pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce jest rozpoznawanie możliwości psychofizycznych oraz rozpoznawanie i zaspokajanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych dzieci i młodzieży, wynikających w szczególności z:

- 1) wybitnych uzdolnień;
- 2) niepełnosprawności;
- 3) niedostosowania społecznego;
- 4) zagrożenia niedostosowaniem społecznym;
- 5) specyficznych trudności w uczeniu się;
- 6) zaburzeń komunikacji językowej;
- 7) choroby przewlekłej;
- 8) zaburzeń psychicznych;
- 9) sytuacji kryzysowych lub traumatycznych;
- 10) rozpoznanych niepowodzeń szkolnych;
- 11) zaniedbań środowiskowych;
- 12) trudności adaptacyjnych związanych z wcześniejszym kształceniem w innych systemach edukacji;
- 13) odmienności kulturowej.

§ 5. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole i placówce jest organizowana i realizowana w szczególności w formie:

- 1) zajęć rozwijających zainteresowania uczniów, w tym uczniów wybitnie zdolnych;
- 2) działań pedagogicznych mających na celu rozpoznanie indywidualnych potrzeb edukacyjnych i możliwości psychofizycznych dzieci i młodzieży oraz planowanie sposobów ich zaspokojenia, w tym:
 - a) w przedszkolu – poprzez obserwację pedagogiczną zakończoną analizą i oceną gotowości dziecka do podjęcia nauki w szkole (diagnozę przedszkolną),
 - b) w szkole podstawowej – poprzez rozpoznawanie u uczniów, na pierwszym etapie edukacyjnym, ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się,
 - c) w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej – poprzez doradztwo edukacyjno - zawodowe;
- 3) indywidualizowanej pracy z uczniem na obowiązkowych i dodatkowych zajęciach edukacyjnych;
- 4) zajęć dydaktyczno – wyrównawczych;
- 5) zajęć specjalistycznych: korekcyjno-kompensacyjnych, logopedycznych, socjoterapeutycznych oraz innych zajęć o charakterze terapeutycznym;
- 6) zajęć związanych z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej;
- 7) porad i konsultacji dla uczniów;
- 8) porad, konsultacji, warsztatów i szkoleń dla rodziców i nauczycieli;
- 9) działań na rzecz zorganizowania pomocy materialnej uczniom znajdującym się w trudnej sytuacji życiowej.

2. Zajęcia dydaktyczno-wyrównawcze organizuje się dla uczniów mających trudności w nauce, w szczególności w spełnianiu wymagań określonych w podstawie programowej kształcenia ogólnego dla danego etapu edukacyjnego.

3. Zajęcia korekcyjno-kompensacyjne organizuje się dla uczniów, u których stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się.

4. Zajęcia logopedyczne organizuje się dla uczniów z zaburzeniami mowy, które powodują zakłócenia komunikacji językowej oraz utrudniają naukę.

5. Zajęcia socjoterapeutyczne oraz inne zajęcia o charakterze terapeutycznym organizuje się dla uczniów z dysfunkcjami i zaburzeniami utrudniającymi funkcjonowanie społeczne.

6. Zajęcia związane z wyborem kierunku kształcenia i zawodu oraz planowaniem kształcenia i kariery zawodowej organizuje się w celu wspomagania uczniów w podejmowaniu decyzji edukacyjnych i zawodowych, przy wykorzystaniu aktywnych metod pracy.

7. Zajęcia dydaktyczno – wyrównawcze i zajęcia specjalistyczne prowadzą nauczyciele i specjaliści posiadający kwalifikacje odpowiednie dla rodzaju prowadzonych zajęć.

8. Godzina zajęć dydaktyczno-wyrównawczych trwa 45 minut, a godzina zajęć specjalistycznych trwa 60 minut.

§ 6. 1. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole lub placówce jest realizowana przez nauczycieli i specjalistów prowadzących zajęcia z uczniem, tworzących zespół, o którym mowa w przepisach w sprawie ramowych statutów publicznego przedszkola oraz publicznych szkół, zwany dalej „Zespołem”.

2. Do zadań nauczycieli i specjalistów tworzących Zespół należy w szczególności:

- 1) rozpoznawanie możliwości psychofizycznych oraz indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych uczniów, w tym:
 - a) rozpoznawanie przyczyn niepowodzeń szkolnych,
 - b) rozpoznawanie ryzyka wystąpienia specyficznych trudności w uczeniu się – w przypadku uczniów szkoły podstawowej, na pierwszym etapie edukacyjnym,
 - c) rozpoznawanie i rozwijanie predyspozycji i uzdolnień;

- 2) określanie form i sposobów udzielania uczniom pomocy psychologiczno-pedagogicznej, odpowiednio do dokonanego rozpoznania;
- 3) dokonywanie okresowej oceny efektywności pomocy udzielanej dzieciom i młodzieży, w tym efektywności prowadzonych zajęć specjalistycznych, rewalidacyjnych, resocjalizacyjnych i innych zajęć, stosownie do potrzeb, oraz przedstawianie wniosków i zaleceń do dalszej pracy z uczniem;
- 4) wyrażanie opinii w sprawie dostosowania warunków przeprowadzania sprawdzianu, egzaminu gimnazjalnego, egzaminu maturalnego oraz egzaminu potwierdzającego kwalifikacje zawodowe, o których mowa w przepisach w sprawie warunków i sposobu oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy oraz przeprowadzania sprawdzianów i egzaminów w szkołach publicznych, do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych uczniów;
- 5) planowanie zadań z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego i sposobu ich realizacji w gimnazjum i szkole ponadgimnazjalnej;
- 6) opracowywanie i wdrażanie indywidualnych programów dla uczniów wymagających pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- 7) podejmowanie działań wychowawczych i opiekuńczych, w tym rozwiązywanie problemów wychowawczych;
- 8) organizowanie, koordynowanie i prowadzenie różnych form pomocy psychologiczno-pedagogicznej dla uczniów, ich rodziców i nauczycieli;
- 9) podejmowanie działań mediacyjnych i interwencyjnych wobec uczniów, rodziców i nauczycieli;
- 10) wspieranie rodziców w innych działaniach wyrównujących szanse edukacyjne uczniów;
- 11) współpraca z instytucjami wspierającymi planowanie i realizację zadań z zakresu pomocy psychologiczno - pedagogicznej.

3. Do zadań pedagoga i psychologa w przedszkolu, szkole lub placówce, poza zadaniami, o których mowa w ust. 2, należy w szczególności:

- 1) prowadzenie badań i działań diagnostycznych dotyczących uczniów, w tym diagnozowanie indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych, a także wspieranie mocnych stron ucznia;

2) minimalizowanie skutków zaburzeń rozwojowych, zapobieganie zaburzeniom zachowania oraz inicjowanie i organizowanie różnych form pomocy psychologiczno – pedagogicznej w środowisku szkolnym i pozaszkolnym ucznia;

3) prowadzenie terapii indywidualnej i grupowej.

4. Do zadań logopedy w przedszkolu, szkole lub placówce, poza zadaniami, o których mowa w ust. 2, należy w szczególności:

- 1) przeprowadzenie badań wstępnych w celu ustalenia stanu mowy uczniów, w tym mowy głośnej i pisma;
- 2) diagnozowanie logopedyczne oraz – odpowiednio do jego wyników - organizowanie pomocy logopedycznej;
- 3) prowadzenie terapii logopedycznej indywidualnej i grupowej dla dzieci, w zależności od rozpoznanych potrzeb;
- 4) organizowanie pomocy logopedycznej dla dzieci z trudnościami w czytaniu i pisaniu we współpracy z nauczycielami prowadzącymi z uczniem zajęcia;
- 5) podejmowanie działań profilaktycznych zapobiegających powstawaniu zaburzeń komunikacji językowej, w tym współpraca z najbliższym środowiskiem ucznia.

5. Do zadań doradcy zawodowego lub nauczyciela planującego i realizującego zadania z zakresu doradztwa edukacyjno-zawodowego w szkole lub placówce, poza zadaniami, o których mowa w ust. 2, należy w szczególności:

- 1) systematyczne diagnozowanie zapotrzebowania uczniów na informacje edukacyjne i zawodowe oraz pomoc w planowaniu kształcenia i kariery zawodowej;
- 2) gromadzenie, aktualizacja i udostępnianie informacji edukacyjnych i zawodowych właściwych dla danego poziomu kształcenia;
- 3) udzielanie indywidualnych konsultacji uczniom i rodzicom;
- 4) prowadzenie zajęć przygotowujących uczniów do świadomego planowania kariery i podjęcia roli zawodowej;
- 5) koordynowanie działalności informacyjno-doradczej prowadzonej przez szkołę i placówkę;

- 6) współpraca z innymi nauczycielami w tworzeniu i zapewnieniu ciągłości działań w zakresie doradztwa edukacyjno-zawodowego.

§ 7. Pomoc psychologiczno-pedagogiczna w przedszkolu, szkole lub placówce jest realizowana przez Zespół, we współpracy z:

- 1) rodzicami;
- 2) poradniami psychologiczno-pedagogicznymi, w tym poradniami specjalistycznymi;
- 3) placówkami doskonalenia nauczycieli;
- 4) innymi przedszkolami, szkołami i placówkami;
- 5) podmiotami działającymi na rzecz rodziny, dzieci i młodzieży.

§ 8. 1. Rodzice dziecka mogą uczestniczyć w pracach Zespołu, w części dotyczącej ich dziecka. O terminie posiedzenia Zespołu i możliwości uczestnictwa w jego pracach dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki zawiadamia rodziców dziecka.

2. W przypadku nieobecności rodziców na posiedzeniu Zespołu, dyrektor przedszkola, szkoły lub placówki informuje na piśmie rodziców dziecka o przyjętych przez Zespół ustaleniach.

3. Na wniosek dyrektora przedszkola, szkoły lub placówki w pracach Zespołu może uczestniczyć także przedstawiciel organu prowadzącego i przedstawiciel poradni psychologiczno-pedagogicznej, w tym poradni specjalistycznej, w rejonie której znajduje się przedszkole, szkoła lub placówka, do której uczęszcza dziecko, lub inny specjalista.

§ 9. 1. Dla ucznia wymagającego pomocy psychologiczno-pedagogicznej Zespół zakłada i prowadzi Kartę Potrzeb i Świadczeń, zwaną dalej „Kartą”.

2. Karta zawiera:

- 1) imię (imiona) i nazwisko ucznia;
- 2) nazwę szkoły lub placówki oraz oznaczenie klasy, do której uczeń uczęszcza;
- 3) podstawę założenia Karty:

- a) diagnozę wynikającą z orzeczenia lub opinii wydanej przez poradnię psychologiczno-pedagogiczną, w tym poradnię specjalistyczną, lub
 - b) diagnozę medyczną, lub
 - c) rozpoznanie dokonane przez Zespół;
- 4) obszary, w których uczeń potrzebuje pomocy psychologiczno – pedagogicznej, z uwagi na indywidualne potrzeby rozwojowe i edukacyjne oraz możliwości psychofizyczne tego ucznia;
 - 5) zalecane formy pomocy psychologiczno-pedagogicznej, sposoby ich udzielania oraz czas trwania i wymiar godzin, w którym powinny być realizowane;
 - 6) podpisy osób uczestniczących w posiedzeniu Zespołu;
 - 7) podpis dyrektora szkoły lub placówki.

3. Po upływie okresu, o którym mowa w ust. 2 pkt 5, w Karcie wpisuje się okresową ocenę efektywności udzielanej uczniowi pomocy oraz propozycje form i sposobów udzielania uczniowi pomocy psychologiczno – pedagogicznej na kolejny okres, z określeniem czasu ich trwania i wymiaru godzin, w którym powinny być realizowane.

4. Kartę dołącza się do arkusza ocen ucznia.

5. W przypadku przejścia ucznia do innej szkoły podstawowej, Kartę przekazuje się do tej szkoły.

6. Po ukończeniu przez ucznia szkoły danego typu, oryginał Karty otrzymują rodzice ucznia. Kopia Karty pozostaje w dokumentacji szkoły.

7. Karta może stanowić podstawę do kontynuacji działań w zakresie pomocy psychologiczno – pedagogicznej na kolejnych etapach edukacyjnych.

§ 10. Na podstawie prowadzonych w szkole lub placówce Kart, dyrektor szkoły lub placówki dokonuje bilansu potrzeb na dany rok szkolny, w szczególności określa formy pomocy psychologiczno - pedagogicznej i liczbę godzin potrzebną na ich realizację.

§ 11. Wsparcie merytoryczne dla nauczycieli i specjalistów udzielających pomocy psychologiczno-pedagogicznej w przedszkolu, szkole i placówce zapewniają

poradnie psychologiczno-pedagogiczne, w tym poradnie specjalistyczne, oraz placówki doskonalenia nauczycieli.

§ 12. 1. Uczniowie uczęszczający w dniu wejścia w życie rozporządzenia do klas wyrównawczych i klas terapeutycznych, mogą kontynuować naukę w tych klasach do ukończenia rozpoczętego przez nich etapu edukacyjnego, nie dłużej jednak niż do dnia 31 sierpnia 2012 r.

2. Do klas, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy rozporządzenia Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).

§ 13. Traci moc rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 7 stycznia 2003 r. w sprawie zasad udzielania i organizacji pomocy psychologiczno-pedagogicznej w publicznych przedszkolach, szkołach i placówkach (Dz. U. Nr 11, poz. 114).

§ 14. Rozporządzenie wchodzi w życie z dniem 1 września 2010 r.

**MINISTER
EDUKACJI NARODOWEJ**